

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ΘΑΛΕΙΑ ΜΠΕΛΛΑΛΗ

Επίκουρος Καθηγήτρια

ΜΑΡΙΑ ΛΑΒΔΑΝΙΤΗ

Καθηγήτρια Εφαρμογών

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2010

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας (Π.Ε.), στο πλαίσιο ολοκλήρωσης του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής, είναι υποχρεωτική και αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση του πτυχίου. Αντιστοιχεί σε 20 πιστωτικές μονάδες (Π.Μ.) και συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού των φοιτητών. Οι Πτυχιακές εργασίες των φοιτητών αφορούν σε **βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις** (κριτική ανάλυση και συζήτηση βιβλιογραφικών δεδομένων) ή σε **άλλου τύπου έρευνες**, πάνω σε θέματα από το χώρο της υγείας.

Εκπονείται πάντα από **δύο** φοιτητές (οι βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις) ή από **τρεις** φοιτητές (οι πρωτογενείς ερευνητικές εργασίες) και πάντα υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μόνιμου μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού ή εργαστηριακού συνεργάτη του τμήματος που διαθέτει πλήρη προσόντα.

Σκοπός:

Ο σκοπός εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας είναι διττός:

- α) να προσεγγίσει ο φοιτητής φαινόμενα που απαντώνται ευρύτερα στην καθημερινή νοσηλευτική πρακτική, προκειμένου να παρουσιάσει τις νέες, εμπειρικά τεκμηριωμένες έννοιες, προτάσεις ή/και διάφορα θεωρητικά μοντέλα και
- β) να αποκτήσει την τρέχουσα επιστημονική και εμπειρικά τεκμηριωμένη γνώση πάνω στο υπό μελέτη φαινόμενο, όπως αυτή προκύπτει μέσα από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία, για να μπορεί να την εφαρμόσει στην καθημερινή κλινική πράξη.

Με άλλα λόγια, οι φοιτητές μπορούν να διερευνήσουν, ποικίλα φαινόμενα που αφορούν στη νοσηλευτική πρακτική και την ολιστική φροντίδα,

προσδιορίζοντας έτσι τους τρόπους με τους οποίους θα συμβάλλουν πιο αποτελεσματικά στη βελτίωση της υγείας και στην πρόληψη της ασθένειας.

Άλλωστε στη νοσηλευτική έρευνα, τα ερωτήματα είναι πολλά και διαφορετικά, λόγω της πολυπλοκότητας της ανθρώπινης ύπαρξης και κυρίως λόγω της πολλαπλότητας των πλαισίων στα οποία δρουν οι νοσηλευτές. Θέματα τα οποία θα μπορούσαν να διερευνηθούν βιβλιογραφικά αφορούν σε περιβαλλοντικές επιδράσεις στα συστήματα παροχής φροντίδας, σε διεργασίες λήψης κλινικών και άλλων αποφάσεων σε ποικίλα προβλήματα υγείας, σε διαδικασίες προσαρμογής των ανθρώπων σε κρίσιμες εμπειρίες ζωής (π.χ. χρόνιες νόσοι ή αναπτυξιακές αλλαγές), στη φύση της αλληλεπίδρασης μεταξύ νοσηλευτή, ασθενή και οικογένειας κ.λπ.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το σχέδιο της εργασίας δεν είναι δεδομένο και στατικό, αλλά εξαρτάται από το θέμα και το είδος της εργασίας. Ωστόσο η βασική δομή της εργασίας αδρά είναι η εξής:

Εξώφυλλο

Ευχαριστίες (προαιρετικά)

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος

Εισαγωγή

Κυρίως μέρος

Συμπεράσματα - Προτάσεις

Περίληψη στην Ελληνική γλώσσα

Βιβλιογραφία

Παραρτήματα

Εξώφυλλο

Το εξώφυλλο της εργασίας πρέπει να είναι κιτρινωπού χρώματος, χωρίς εικόνες και σχέδια και να αναγράφεται σε αυτό το Ίδρυμα, η Σχολή, το Τμήμα, ο τίτλος της εργασίας και το ονοματεπώνυμο του φοιτητή. Επίσης, πρέπει να αναγράφεται ο τόπος και η χρονολογία εκπόνησης της εργασίας (Παράρτημα Ι).

Εσώφυλλο. Στην επόμενη σελίδα αναγράφεται μόνο ο τίτλος της εργασίας και στην αμέσως επόμενη αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του Εισηγητή και των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής.

Ευχαριστίες

Η ενότητα είναι προαιρετική και απευθύνεται σε όσους συνέβαλαν ουσιαστικά στην ολοκλήρωση της Πτυχιακής Εργασίας. Π.χ. δημόσιοι λειτουργοί οι οποίοι ήταν πρόθυμοι στην παροχή στοιχείων από το χώρο εργασίας τους, καταξιωμένοι επιστήμονες που βοήθησαν το φοιτητή κατά τη μεθοδολογική προσέγγιση, σημαντικά πρόσωπα που στήριξαν το φοιτητή στην εκπόνηση της εργασίας κ.ά. Οι ευχαριστίες εάν δεν αναγραφούν σε ξεχωριστή σελίδα, μπορούν να αποτελέσουν κομμάτι στην τελευταία παράγραφο του προλόγου της εργασίας.

Πίνακας περιεχομένων

Η εργασία θα πρέπει να περιλαμβάνει μετά τις σελίδες τίτλου, κατάλογο περιεχομένων στον οποίο θα αναφέρονται όλα τα κεφάλαια, τα υποκεφάλαια και τα τυχόν παραρτήματα που υπάρχουν. Ο πίνακας περιεχομένων θα περιέχει και την ένδειξη της αντίστοιχης σελίδας μέσα στο κείμενο. Η αρίθμησή τους γίνεται σύμφωνα με το δεκαδικό σύστημα. Ο τίτλος των κεφαλαίων της εργασίας γράφεται με κεφαλαία γράμματα ενώ οι τίτλοι των υποκεφαλαίων γράφεται με πεζά γράμματα και με εσοχή.

Πρόλογος

Στον πρόλογο αναφέρονται η σημαντικότητα του θέματος και οι λόγοι επιλογής του. Θα πρέπει να είναι σύντομος και μη ξεπερνά τη μία σελίδα. Ο πρόλογος δεν περιλαμβάνει βιβλιογραφικές αναφορές.

Για παράδειγμα στην πρώτη παράγραφο θα πρέπει να παρουσιάζεται η σημαντικότητα του θέματος (*πχ για την κοινωνία στη σύγχρονη εποχή.... πολλές μορφές καρκίνου και υψηλά τα ποσοστά, δεύτερη αιτία θανάτου μετά τα ατυχήματα...*). Στη δεύτερη παράγραφο θα μπορούσαν να αναφέρονται κάποια στοιχεία όπως π.χ.....*παρόλα αυτά η επιστήμη εξελίσσεται.... ίαση στις*

περισσότερες μορφές καρκίνου, η οποία περιλαμβάνει την κάλυψη ολιστικά των αναγκών του παιδιού και της οικογένειάς του..... Στην τρίτη παράγραφο θα πρέπει να αναφερθεί ο λόγος επιλογής του θέματος (π.χ. ο νοσηλευτικός ρόλος είναι πολύ σημαντικός στην ολιστική αντιμετώπιση του παιδιού κλπ ... ώστε να συμβάλουμε στην επιστημονική γνώση και αργότερα ως μελλοντικοί επαγγελματίες υγείας να προωθήσουμε την ιδέα και να τα κάνουμε πράξη. Αυτό ουσιαστικά μας έδωσε το ερέθισμα.....). Στην τελευταία παράγραφο του προλόγου μπορούν να συμπεριληφθούν οι ευχαριστίες (προαιρετικά).

Εισαγωγή

Η εισαγωγή περιλαμβάνει τους ορισμούς των εννοιών που περιλαμβάνονται στον τίτλο. Επίσης, σε αυτό το σημείο διατυπώνεται ο σκοπός της πραγματοποίησης της εργασίας (π.χ. *Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να διερευνηθούν οι ανάγκες της ψυχολογικής στήριξης των παιδιών με καρκίνο προκειμένου να διατυπωθούν τεκμηριωμένες προτάσεις για την παροχή ολιστικής νοσηλευτικής φροντίδας τόσο στα ίδια τα παιδιά, όσο και στις οικογένειές τους*). Γίνεται, επίσης, μικρή αναφορά στη δομή και το περιεχόμενο της εργασίας. Η εισαγωγή δεν πρέπει να ξεπερνά τις 2-2,5 σελίδες.

Στις περιπτώσεις **βιβλιογραφικής ανασκόπησης**, η εισαγωγή θα πρέπει πολύ σύντομα, αλλά περιεκτικά να αναφέρει:

- Το αντικείμενο της μελέτης, τον τρόπο προσέγγισής του και τυχόν παρεμφερή θέματα, τα οποία δεν κάλυψε η μελέτη για συγκεκριμένους λόγους.
- Σύντομη ιστορική αναδρομή του θέματος, που θα εξετάζει το επιστημονικό, ιστορικό, Θεσμικό, κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό, ή άλλο πλαίσιο του αντικειμένου.

- Την περιγραφή του αντικειμένου, όπως παρουσιάζεται στη σύγχρονη εποχή, τους σχετικούς προβληματισμούς και τις σύγχρονες επιστημονικές απόψεις που εκφράζονται.

Αντίστοιχα, στις περιπτώσεις **ερευνητικής εργασίας**, η εισαγωγή πρέπει να περιλαμβάνει:

- Τον προσδιορισμό του θέματος.
- Τη σχετική διεθνή εμπειρία αναφορικά με το θέμα.
- Το σκοπό και τους στόχους της.
- Περιγραφή της γενικής μεθοδολογίας (είδος έρευνας) .
- Συνοπτική παρουσίαση των κεφαλαίων που θα ακολουθήσουν.

Κυρίως μέρος

Το κυρίως μέρος αποτελείται από αριθμημένα κεφάλαια και υποκεφάλαια που αναπτύσσονται ανάλογα με το θέμα και το είδος της εργασίας. Στο κυρίως μέρος υπάρχει λεπτομερής ανάπτυξη του θέματος με ακρίβεια και λογική συνοχή. Η ανάλυση των διαστάσεων και προεκτάσεων του θέματος, η παράθεση, τεκμηρίωση και συζήτηση των βιβλιογραφικών δεδομένων και η παρεμβολή των απόψεων του/των συγγραφέα/ων αποτελούν τα θεμελιώδη στοιχεία του κυρίως κειμένου.

Σε περίπτωση που η εργασία αφορά σε **περιγραφική** ή άλλου τύπου έρευνα, η σειρά παρουσίασης των δεδομένων θα είναι ως εξής: *α) Γενικό μέρος, β) Ειδικό μέρος*

Το *Ειδικό μέρος* θα πρέπει να διαμορφωθεί ως εξής :

Μεθοδολογία της Έρευνας

- Σχεδιασμός της έρευνας (είδος έρευνας)
- Περιγραφή του δείγματος
- Εργαλεία μέτρησης

- Διαδικασία συλλογής δεδομένων
- Ανάλυση των δεδομένων (ποσοτικές ή ποιοτικές τεχνικές)
- Αποτελέσματα
- Συζήτηση
- Συμπεράσματα - Προτάσεις

Συμπεράσματα - προτάσεις

Σε αυτό το κεφάλαιο θα πρέπει να αναφέρονται οι επιπτώσεις στην πράξη του θέματος που έχει αναλυθεί, οι πιθανοί περιορισμοί της βιβλιογραφικής ανασκόπησης ή της μεθοδολογίας που έχει χρησιμοποιηθεί και το σύνολο προτάσεων για πιθανές εφαρμογές στην έρευνα ή στην πράξη. Τα συμπεράσματα εξάγονται από τις συνόψεις κάθε κεφαλαίου. Στις προτάσεις αναγράφονται για παράδειγμα: α) τι προτείνουμε ότι θα έπρεπε να διερευνηθεί μελλοντικά όσον αφορά το θέμα μας και β) τι λείπει από την εφαρμογή στην πράξη ή στην πραγματικότητα και λέμε τι θα έπρεπε να γίνει στο μέλλον από τους αρμόδιους κλπ.

Περίληψη (250-300 λέξεις).

Η περίληψη θα πρέπει να διαθέτει συνοχή, να είναι ακριβής, περιεκτική και να μην προσθέτει νέα δεδομένα, πέραν από αυτά που έχουν αναφερθεί στο κείμενο της πτυχιακής εργασίας. Συγκεκριμένα θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Τις επιστημονικές γνώσεις πάνω στις οποίες βασίστηκε ο σκοπός της εργασίας, καθώς και το σκοπό της βιβλιογραφικής ανασκόπησης
- Τα βασικά συμπεράσματα

Εάν αφορά σε ερευνητική εργασία η περίληψη θα περιλαμβάνει τα εξής μέρη: **Εισαγωγή/σκοπός, Μεθοδολογία, Αποτελέσματα, Συμπεράσματα**

Προσοχή: Συντμήσεις λέξεων ή φράσεων επιτρέπονται, αρκεί να αναφέρονται, σε παρένθεση, δίπλα στην πρώτη εμφάνιση των αντίστοιχων λέξεων ή φράσεων στην περίληψη. Η χρήση βιβλιογραφικών παραπομπών αποφεύγεται.

Κάθε περίληψη ακολουθείται από, **μέχρι έξι(6), λέξεις-κλειδιά**, οι οποίες υποδεικνύουν το περιεχόμενο, το σκοπό και το επίκεντρο του άρθρου.

Βιβλιογραφία

Η εργασία θα πρέπει να υποστηρίζεται από έγκυρη και σύγχρονη βιβλιογραφία, Ελληνική και ξένη.

Παραρτήματα

Τα Παραρτήματα παρατίθενται στο τέλος της εργασίας και μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτηματολόγια, στατιστικούς πίνακες ή εικόνες που είναι χρήσιμα για την κατανόηση της εργασίας. Το κάθε Παράρτημα έχει το δικό του τίτλο και υπάρχει η αναφορά του στο κείμενο. Το κάθε Παράρτημα έχει ανεξάρτητη αρίθμηση των σελίδων του, με λατινικούς χαρακτήρες.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Βιβλιογραφικές αναφορές

Είναι ο κατάλογος πηγών που χρησιμοποιήθηκε από τον συγγραφέα και αφορά σε όλες τις ιδέες και τις πληροφορίες που αναφέρονται στο κείμενο. Το σύστημα συγγραφής της βιβλιογραφίας που θα επιλεγεί είναι το ίδιο σε όλη την εργασία και καθορίζεται σε συνεργασία με τον επιβλέποντα Καθηγητή. Πρέπει να χρησιμοποιηθεί ένα αναγνωρισμένο σύστημα π.χ.

➤ *σύστημα Vancouver*

➤ *σύστημα Harvard*

ΣΥΣΤΗΜΑ VANCOUVER

- Οι αναφορές μέσα στο κείμενο τοποθετούνται με αραβικά σύμβολα τα οποία τοποθετούνται είτε μέσα σε παρενθέσεις ή αγκύλες ή ως εκθέτες
- Η αρίθμηση γίνεται κατά αύξοντα αριθμό και με τη σειρά που εμφανίζονται στο κείμενο
- Ο αρχικός αριθμός που ορίζεται στην αναφορά χρησιμοποιείται κάθε φορά που η πηγή αναφέρεται στο κείμενο
- Ο αριθμός χρησιμοποιείται ακόμα και εάν ο συγγραφέας αναφέρεται στο κείμενο
- Όταν αναφέρονται πολλαπλές αναφορές μέσα στο κείμενο χρησιμοποιείται μια παύλα για να ενωθούν οι πρώτοι και οι τελευταίοι αριθμοί. Χρησιμοποιούνται κόμματα για να ξεχωρίσουμε τους αριθμούς που δεν εμπεριέχονται στην πολλαπλή αναφορά π.χ. (2-5,7,10)

- Ο αριθμός αναφοράς θα πρέπει να τοποθετείται μετά την τελεία και τα κόμματα, πριν τις άνω τελείες και τις άνω -κάτω τελείες
- Όλες οι βιβλιογραφικές παραπομπές που αναφέρονται στο κείμενο καταχωρούνται στον βιβλιογραφικό κατάλογο
- Στον κατάλογο πριν από κάθε παραπομπή προηγείται ο αντίστοιχος αριθμός που σημειώθηκε στο κείμενο και στον οποίο αντιστοιχεί η βιβλιογραφία

Βιβλιογραφικός κατάλογος

Όλη η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε στην εργασία καταγράφεται στο τέλος σε ξεχωριστή σελίδα. Σε περίπτωση που υπάρχουν αναφορές σε ξένα συγγράμματα είναι προτιμότερο η βιβλιογραφία να είναι ενιαία. Η αλφαβητική σειρά στην περίπτωση μικτής βιβλιογραφίας είναι :

ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ (ΑΡΘΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ). Σε αυτήν την περίπτωση αναγράφονται:

- Τα επώνυμα και τα αρχικά των ονομάτων όλων των συγγραφέων μέχρι έξι (όταν είναι περισσότερα από έξι ακολουθεί η ένδειξη et al στα αγγλικά, στα ελληνικά άρθρα γράφουμε και συν.)
- Ο τίτλος του άρθρου
- Ο τίτλος του περιοδικού (με συντομογραφία όπως δίδεται στη βάση medline)
- Το έτος (μήνας/ημέρα εάν είναι απαραίτητο) έκδοσης
- Ο αριθμός τόμου (τεύχος και τμήμα του περιοδικού)
- Η πρώτη και η τελευταία σελίδα της δημοσίευσης

Παράδειγμα αναφοράς άρθρου περιοδικού

Russell FD, Coppell AL, Davenport AP. In vitro enzymatic processing of radiolabelled big ET-1 in human kidney as a food ingredient. *Biochem Pharmacol* 1998; 55:697-701.

Σίμνης ΣΓ, Κορδά Ε, Κυρικλίδης Λ, Μεγαλόπουλος Α. Εκλεκτική αντιμετώπιση και νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με ανευρύσματα κοιλιακής αορτής. *Νοσηλευτική* 2005, 44:223-228

Σε περίπτωση που το τεύχος στο οποίο βρίσκεται το άρθρο είναι συμπληρωματικό η παραπομπή αναγράφεται ως εξής:

Mastri AR. Neuropathy of diabetic neurogenic bladder. *Ann Intern Med* 1980, 92(2 Pt 2):316-318

ή

Semin Oncol 1996:23(1 Suppl 2):89-97.

Όταν δεν αναφέρεται συγγραφέας (άγνωστος) η παραπομπή αναγράφεται ως εξής:

Coffee drinking and cancer of the pancreas [editorial]. *BMJ* 1981;283:628.

ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ. Σε αυτήν την περίπτωση αναγράφονται:

- Επώνυμα και αρχικά συγγραφέων, των επιμελητών έκδοσης, των συντακτών έκδοσης, των συντακτών του ιδρύματος που είναι υπεύθυνο
- Τίτλος
- Έκδοση (εάν υπάρχει άλλη από την πρώτη έκδοση)
- Τόπος έκδοσης

➤ Εάν οι τόποι έκδοσης είναι σε περισσότερες από μία πόλεις αναφέρετε το όνομα της πόλης που είναι τυπωμένο πρώτο.

➤ Γράψτε το όνομα της πόλης ολόκληρο.

- **Εκδότης**

➤ Η επωνυμία του εκδοτικού οίκου πρέπει να γράφεται ολογράφως.

➤ **Υπόδειγμα:** εκδότης (άνω τελεία (:), ένα διάστημα)

Παράδειγμα. Australian Government Publishing Service;

- Έτος έκδοσης

- Αριθμοί σελίδων εάν είναι διαθέσιμοι (Συντομογραφήστε τη λέξη σελίδα με τη λέξη "σελ." ή "p" για ξενόγλωσσους τίτλους)

- Τίτλος σειράς ή τόμου εάν είναι διαθέσιμα

Παράδειγμα

Getzen TE. Health economics: fundamentals of funds. New York: John Wiley & Sons; 1997

Σε περίπτωση που υπάρχουν επιμελητές έκδοσης

Ακολουθείστε την ίδια μέθοδο που χρησιμοποιείτε για τους συγγραφείς, αλλά χρησιμοποιείτε τη λέξη "editor" ή "editors" (επιμελητής έκδοσης) ολόκληρη μετά τα ονόματα. Η λέξη editor ή editors πρέπει να γράφονται με μικρά γράμματα.

Παράδειγμα: Millares M, editor. Applied drug information: strategies for information management. Vancouver, WA: Applied Therapeutics, Inc.; 1998.

Κεφάλαιο ή μέρος ενός βιβλίου στο οποίο έχουν γράψει διαφορετικοί συγγραφείς

Παράδειγμα

Porter RJ, Meldrum BS. Antiepileptic drugs. In: Katzung BG, editor. Basic and clinical pharmacology. 6th ed. Norwalk, CN: Appleton and Lange; 1995. p. 361-80.

Λεξικό και παρόμοιες αναφορές

Stedman's medical dictionary. 26th ed. Baltimore: Williams & Wilkins; 1995. Apraxia p.119-20.

Σημείωση: Περιλαμβάνει τον ορισμό της λέξης "Apraxia"

ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Αντιμετωπίστε τα πρακτικά ενός συνεδρίου σαν ένα βιβλίο, προσθέτοντας τις κατάλληλες πληροφορίες

Παραδείγματα:

- Bengtsson S, Solheim BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: Lun KC, Degoulet P, Piemme TE, Reinhoff O, editors. MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics; 1992 Sep 6-10; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland; 1992. p. 1561-5.
- Kimura J, Shibasaki H, editors. Recent advances in clinical neurophysiology. Proceedings of the 10th International Congress of EMG and Clinical Neurophysiology; 1995 Oct 15-19; Kyoto, Japan. Amsterdam: Elsevier; 1996

ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΑΡΘΡΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ.

■ **Υπόδειγμα:** Συγγραφέας εάν αναφέρεται, Τίτλος άρθρου, Τίτλος εφημερίδας, Ημερομηνία έκδοσης (έτος, μήνας, ημέρα). Τομέας εάν χρειάζεται (συντομογραφία της λέξης 'τομέας' (Sect) Σελίδα/ες, Αριθμός στήλης σε παρένθεση (συντομογραφία της λέξης 'στήλη' (col.).

Παραδείγματα:

■ Lee G. Hospitalizations tied to ozone pollution: study estimates 50,000 admissions annually. *The Washington Post* 1996 Jun 21;Sect. A:3 (col. 5).

Περιοδικά στο Διαδίκτυο

Υπόδειγμα: Συγγραφέας/είς, Τίτλος του άρθρου, Συντομογραφία του τίτλου του ηλεκτρονικού περιοδικού [σειριακός αριθμός στο δίκτυο], Έτος δημοσίευσης (μήνας εάν είναι διαθέσιμος), Αριθμός τόμου (αριθμός τεύχους εάν είναι διαθέσιμος σε παρένθεση), Αριθμός οθονών σε αγκύλη ή αριθμός σελίδων, Διαθέσιμο από: Διεύθυνση URL, Πρόσβαση μήνας ολογράφως, ημέρα του μήνα, έτος.

Παραδείγματα:

- Morse SS. Factors in the emergence of infectious disease. *Emerg Infect Dis* [serial online]1995 Jan-Mar;1(1):[24 screens]. Available from:URL:<http://www/cdc/gov/ncidoc/EID/eid.htm>. Accessed December 25, 1999.
- LaPorte RE, Marler E, Akazawa S, Sauer F. The death of biomedical journals. *BMJ* [serial online]. 1995;310:1387-90. Available from: <http://www.bmj.com/bmj/archive/6991ed2.htm>. Accessed September 26,1996

Ιστοσελίδα (www)

- Εάν ο συγγραφέας δεν αναγράφεται, ο τίτλος είναι το πρώτο στοιχείο αναφοράς.

Υπόδειγμα: Συγγραφέας, Τίτλος, Έτος, Αριθμός οθονών σε αγκύλη ή σελίδες, Διαθέσιμο στο άνω-κάτω τελεία, διεύθυνση URL, Πρόσβαση, μήνας ολογράφως, ημέρα του μήνα, έτος.

Παραδείγματα:

- Hoffman DL. St John's Wort. 1995;[4 screens]. Available at:URL:<http://www.healthy.net/library/books/hoffman/materiamedica/stjohns.htm>. Accessed July 16, 1998.
- Health on the net foundation. Health on the net foundation code of conduct (HONcode) for medical and health web sites. Available at: <http://www.hon.ch/Conduct.html>. Accessed June 30, 1998.

ΠΙΝΑΚΕΣ

- Κάθε πίνακας θα πρέπει να φέρει ένα σύντομο τίτλο που αναγράφεται πάνω από αυτόν.
- Αριθμήστε κάθε πίνακα με διαδοχική σειρά σε κάθε κεφάλαιο.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Αριθμήστε κάθε διάγραμμα στο κείμενο με διαδοχική σειρά και ξεχωριστή αρίθμηση ανά κεφάλαιο.
- Θα πρέπει να αναφέρεται η αρχική πηγή τους
- Οι λεζάντες θα πρέπει να σημειώνονται με αριθμούς που να ανταποκρίνονται στα διαγράμματα κ.λ.π.

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

- Το ύψος, το μήκος, το βάρος και ο όγκος θα πρέπει να αναφέρονται με μονάδες μέτρησης.
- Η θερμοκρασία θα πρέπει να μετριέται σε βαθμούς Κελσίου.
- Η πίεση του αίματος μετριέται σε mm υδραργύρου (mmHg).
- Όλες οι αιματολογικές και βιοχημικές μετρήσεις δηλώνονται με μονάδες SI.

ΣΥΣΤΗΜΑ HARVARD

Μέσα στο κείμενο

- Οι βιβλιογραφικές παραπομπές στο κείμενο μπαίνουν σε παρένθεση και αναφέρουν το επώνυμο του συγγραφέα ή των συγγραφέων και ακολουθεί η χρονολογία έκδοσης (Lewis 1975)
- Το επώνυμο του συγγραφέα μπορεί να τεθεί στο τέλος της πρότασης
Π.χ Σε μία πρόσφατη μελέτη αποδείχθηκε ο τρόπος αλληλεπίδρασης της θεωρίας με την πράξη (Stevens 1998)
- Όταν οι συγγραφείς μίας εργασίας είναι δύο τότε αναφέρονται και τα δύο επώνυμα ή μέσα στην πρόταση
Οι White and Brown (1964) σε μία πρόσφατη έρευνα έδειξαν ότι
Ή στο τέλος της πρότασης χρησιμοποιώντας το σύμβολο (&):
(White & Brown 1966)
- Όταν οι συγγραφείς είναι πάνω από τρεις, τότε αναφέρεται το επώνυμο του πρώτου συγγραφέα, ακολουθούμενο από το «και συν» εάν πρόκειται για ελληνική δημοσίευση ή με το «et al» εάν πρόκειται για ξενόγλωσση δημοσίευση (π.χ. Wilson et al, 1997)
- Όταν αναφέρονται δημοσιεύσεις του ίδιου συγγραφέα το ίδιο έτος, τότε τοποθετούνται γράμματα της αλφαβήτου (a, b, c etc.) μετά τη χρονολογία και μέσα σε παρένθεση
π.χ. *Ο Johnson (1994a) κατέληξε στο συμπέρασμα ή Προηγούμενη μελέτη του (1993a) έδειξε ότι ...αλλά η τελευταία μελέτη που έγινε από τον Smith (1993b) έδειξε ότι*
- Αν οι αναφορές είναι περισσότερες της μίας, διατάσσονται κατά χρονολογική σειρά στο τέλος της παραγράφου ή της πρότασης (π.χ. Lewis 1975, Barnett 1992, Chamlers 1994)

- Όταν πρόκειται για κατά λέξη απόδοση μικρού μέρους κειμένου μιας δημοσίευσης π.χ. που αφορά σε κάποιον ορισμό μιας έννοιας, τότε εκτός των επωνύμων των συγγραφέων, θα πρέπει να παρατεθεί η χρονολογία και ο αριθμός της σελίδας μέσα σε παρένθεση π.χ. *Όπως αναφέρει ο Harvey (1992, p.21) , "οι καλές πρακτικές θα πρέπει να διδάσκονται" και*

Βιβλιογραφικός κατάλογος

Ο κατάλογος βιβλιογραφίας παρουσιάζει τις βιβλιογραφικές αναφορές που αναφέρονται στο κείμενο με αλφαβητική σειρά (*υπάρχει επιλογή στο word*), σύμφωνα με το όνομα του πρώτου συγγραφέα (χωρίς αρίθμηση ή bullets).

ΒΙΒΛΙΟ

Επώνυμο και αρχικά ονόματος, χρονολογία έκδοσης, τίτλος βιβλίου, έκδοση, τόπος έκδοσης, εκδοτικός οίκος
π.χ Redman, P., (2006). *Good essay writing: a social sciences guide*. 3rd ed. London: Open University in assoc. with Sage.

Δύο συγγραφείς σε βιβλίο

Π.χ Kirk, J. & Munday, R.J. (1988). *Narrative analysis*. 3rd ed. Bloomington: Indiana University Press

Περισσότεροι από τέσσερις συγγραφείς

Π.χ. Grace, B. et al. (1988). *A history of the world*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Κεφάλαιο σε βιβλίο

Επώνυμο και αρχικά ονόματος, έτος έκδοσης, τίτλος κεφαλαίου, In ή στο (για ελληνικό βιβλίο), επώνυμο και αρχικά ονόματος συγγραφέα ή εκδότη (ακολουθεί ed. or eds), τίτλος βιβλίου, τόπος έκδοσης, εκδοτικός οίκος, σελίδες κεφαλαίου

Π.χ. Bantz, C.R. (1995). *Social dimensions of software development*. In: Anderson, J.A., ed. *Annual review of software management and development*. Newbury Park, CA: Sage, 502-510.

ΑΡΘΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Επώνυμο και αρχικό ονόματος, χρονολογία δημοσίευσης, έτος δημοσίευσης, τίτλος του άρθρου, όνομα περιοδικού, αριθμός τόμου και τεύχους και αριθμό πρώτης και τελευταίας σελίδας της δημοσίευσης

Π.χ. Evans, W.A. (1994). *Approaches to intelligent information retrieval*. *Information processing and management*, 7 (2), 147-168.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Επώνυμο συγγραφέα, αρχικά ονόματος, έτος δημοσίευσης. Τίτλος άρθρου (ολόκληρος), τίτλος εφημερίδας, ημερομηνία και μήνας, αριθμοί πρώτης και τελευταίας σελίδας

Π.χ. Slapper, G. (2005). *Corporate manslaughter: new issues for lawyers*. *The Times*, 3 Sep. p.4-5.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Επώνυμο και αρχικό ονόματος, χρονολογία δημοσίευσης, έτος δημοσίευσης, τίτλος της εργασίας In: επώνυμο και αρχικό ονόματος του εκδότη εάν υπάρχει, τίτλος συνεδρίου με ημερομηνία και τόπο, τόπος έκδοσης, σελίδες.

Π.χ. Silver, K. (1991). Electronic mail: the new way to communicate. In: Raitt, D.I., ed. 9th international online information meeting, 3-5 December 1990 London. Oxford: Learned Information, 323-330.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΙΝΤΕΡΝΕΤ

Όνομα συγγραφέα ή όνομα ιδρύματος, έτος, τίτλος πληροφορίας, Available at: ηλεκτρονική διεύθυνση, ημερομηνία ανάκτησης

Π.χ. National electronic Library for Health. 2003. *Can walking make you slimmer and healthier?* [Online]. (Updated 16 Jan 2005) Available at: <http://www.nhs.uk.hth.walking> [accessed 10 April 2005]

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

Μορφοποίηση

Το μέγεθος της πτυχιακής εργασίας θα πρέπει να μην είναι μικρότερο από 70 (εβδομήντα σελίδες), αλλά να μην υπερβαίνει τις 120 (εκατόν είκοσι σελίδες), ώστε να αποφεύγονται οι επαναλήψεις, αλλά και να αξιολογείται η ικανότητα του φοιτητή να επιλέγει τα σημαντικότερα σημεία που αφορούν στο θέμα που μελετά. *(Το μέγεθος μπορεί να περιοριστεί εάν ο φοιτητής χρησιμοποιεί πίνακες, το περιεχόμενο των οποίων δεν επαναλαμβάνεται στο κείμενο).*

Τα περιθώρια κάθε σελίδας A4, ορίζονται σε 2 cm αριστερά και δεξιά και 2,5 cm πάνω και κάτω. Κάθε παράγραφος θα αρχίζει από την άκρη με εσοχή. Όλες οι σελίδες αριθμούνται, με ένδειξη που αναγράφεται στην άνω δεξιά γωνία τους, αρχίζοντας από τη σελίδα τίτλου. Μέσα στο κείμενο δεν χρησιμοποιούνται υπογραμμίσεις ή έντονοι (bold) χαρακτήρες, αλλά πλάγιοι (italic) για τα σημεία που κρίνεται ότι πρέπει να δοθεί έμφαση.

Το κείμενο της εργασίας θα πρέπει να είναι χωρισμένο σε παραγράφους. Η παραγραφοποίηση βοηθά στην κατάτμηση ενός κειμένου ώστε αυτό να γίνεται ευκολότερα αναγνώσιμο και περισσότερο κατανοητό. Καλό είναι να αποφεύγονται οι πολύ μεγάλες παράγραφοι, αλλά και οι πολύ μικρές *(παράγραφοι-προτάσεις)*.

Κάθε κεφάλαιο αρχίζει από ιδιαίτερη σελίδα. Τα κεφάλαια και τα υποκεφάλαια αυτών, αριθμούνται με αραβικούς αριθμούς. Η αρίθμηση των υποκεφαλαίων περιλαμβάνει και τον αριθμό του κεφαλαίου ή υποκεφαλαίου, στο οποίο ανήκουν, π.χ. 1.1., 1.2. ή 1.1.1., 1.2.1., 1.2.2. κ.ο.κ

Κεφαλίδες, υποκεφαλίδες κλπ. Οι κεφαλίδες μπορούν να είναι τριών (3) επιπέδων, ίδιας γραμματοσειράς:

ΕΠΙΠΕΔΟ 1. στο κέντρο της σελίδας με κεφαλαία γράμματα

ΕΠΙΠΕΔΟ 2. Στην αριστερή πλευρά της σελίδας με πεζά γράμματα

ΕΠΙΠΕΔΟ 3. Στην αριστερή πλευρά της σελίδας με πεζά και λοξά γράμματα

Εάν κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη περεταίρω υποδιαιρέσεων, προτείνεται η χρήση κουκίδων για τις υπόλοιπες υποκεφαλίδες.

Οι Πίνακες και τα Σχήματα αριθμούνται με συνεχόμενους αραβικούς αριθμούς και έχουν βραχύ τίτλο που αναγράφεται στο άνω μέρος της σελίδας. Όλοι οι πίνακες αναφέρονται στα σημεία του κειμένου που αντιστοιχούν. Η έκταση κάθε πίνακα δεν πρέπει να υπερβαίνει τη μια σελίδα. Εάν υπάρχουν διαθέσιμοι πολλοί πίνακες και πολλές εικόνες, τότε μέσα στο κείμενο εισάγονται οι περισσότεροι σημαντικοί/κές, και οι υπόλοιποι/πες μεταφέρονται σε ένα Παράρτημα στο τέλος, μετά τη βιβλιογραφία, όπου και παραπέμπεται ο αναγνώστης. Οι εικόνες και οι πίνακες αριθμούνται ξεχωριστά κατά αύξουσα σειρά μέσα σε κάθε κεφάλαιο, χρησιμοποιώντας ως πρώτο στοιχείο αρίθμησης τον αριθμό του κεφαλαίου. Οι πίνακες του Παραρτήματος αριθμούνται επίσης ξεχωριστά. Έτσι, για παράδειγμα ο πρώτος πίνακας του κεφαλαίου 5, θα αριθμηθεί ως Πίνακας 5.1, και η πρώτη εικόνα του ίδιου κεφαλαίου θα αναφέρεται ως Εικόνα 5.1.

Κάτω από κάθε Εικόνα και *πάνω* από κάθε Πίνακα αναγράφεται η αρίθμησης του και ο τίτλος του. Π.χ. «Πίνακας 5.1. Κατανομή νοσηλευτικού προσωπικού κατά τμήμα». Από κάτω, τόσο στις Εικόνες όσο και στους Πίνακες αναγράφεται η πηγή, εκτός και αν πρόκειται για τα ερευνητικά αποτελέσματα που προέκυψαν από την εργασία.

Η αρίθμηση των σελίδων πρέπει να είναι συνεχής και στην κάτω δεξιά πλευρά της σελίδας, ξεκινώντας από τη σελίδα τίτλου.

Συγγραφή δεδομένων

Ο τρόπος συγγραφής της πτυχιακής εργασίας πρέπει να είναι τέτοιος ώστε να επιτρέπει στον φοιτητή να μεταφέρει το μήνυμα της καθαρά και συνοπτικά. Για αυτό πρέπει να δίνεται μεγάλη προσοχή στη δομή, τη σύνταξη και γραμματική του κειμένου.

Το κείμενο της εργασίας πρέπει να είναι καλογραμμένο και ευανάγνωστο. Η πτυχιακή εργασία πρέπει να έχει λογική ροή και νοηματική συνοχή, γι' αυτό απαιτούνται σύνδεσμοι μεταξύ των κεφαλαίων, ενοτήτων, υπο-ενοτήτων ακόμη και παραγράφων. Ακόμη πρέπει να αποφεύγεται η γραφή σε **α' ενικό ή α' πληθυντικό πρόσωπο** και η χρήση προσωπικών αντωνυμιών όπως «εγώ» ή «εμείς» και οι αναφορές είναι καλύτερα να γίνονται σε τρίτο πρόσωπο. *Π.χ. αντί να γράψουμε «κάναμε αυτήν την εργασία με σκοπό...» ή «προτείνουμε τα εξής μέτρα» γράφουμε «αυτή η εργασία έγινε με σκοπό...» ή «προτείνονται τα εξής μέτρα».* Οι προτάσεις δεν πρέπει να ξεπερνούν τις 4-5 σειρές και θα πρέπει να είναι συντακτικά άρτιες (υποκείμενο, ρήμα, αντικείμενο).

Όλοι οι παράγραφοι της πτυχιακής εργασίας να υποστηρίζονται με βιβλιογραφία !!!! Δεν αντιγράφουμε κομμάτια από βιβλία ή άρθρα. Κάνουμε σύνθεση. Για παράδειγμα κάτι που το διαβάσαμε σε 3 άρθρα ή βιβλία και το λένε 3 διαφορετικοί συγγραφείς, μπορούμε να το αποδώσουμε με δικά μας λόγια, αλλά με τον καλύτερα δυνατό πιστό τρόπο και να βάλουμε ως βιβλιογραφία και τους 3 συγγραφείς.

Οποιαδήποτε παράγραφος άλλου συγγραφέα χρησιμοποιείται σε μια εργασία θα πρέπει να εσωκλείεται σε εισαγωγικά και να ακολουθεί αναφορά στην πρωτογενή πηγή. Οποιοσδήποτε σπουδαστής χρησιμοποιήσει υλικό είτε σε αντιγραφή είτε σε παράφραση χωρίς την ένδειξη της πηγής θα θεωρηθεί ένοχος λογοκλοπής και θα υποστεί ανάλογες κυρώσεις μετά από προσαγωγή

του θέματος στο Συμβούλιο του τμήματος (μείωση στη βαθμολογία ή ακόμη και απόρριψη της εργασίας με ανάθεση νέου θέματος προς συγγραφή).

Συχνά, γίνονται αναφορές σε συμπεράσματα που θεωρούνται γενικώς «αποδεκτά». Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να παρέχονται οι βιβλιογραφικές πηγές για τη γενική άποψη ή όποια κριτική - θετική ή αρνητική - αναπτύσσεται. Βεβαίως, ο φοιτητής μπορεί (και θα πρέπει) να ασκήσει κριτική επί των διαφόρων απόψεων, αυτό όμως θα πρέπει να γίνεται με τρόπο ξεκάθαρο και χωρίς να αλλοιώνεται το νόημα των απόψεων των άλλων συγγραφέων.

Στην περίπτωση των ανασκοπήσεων, πρέπει να αναφέρεται το έτος που έγινε η ανασκόπηση και το εύρος των ετών δημοσίευσης των μελετών που ανασκοπήθηκαν. Ανάλογες λεπτομέρειες πρέπει να αναφέρονται και στην περίπτωση ιστορικών μελετών.

Στην αρχή κάθε κεφαλαίου να υπάρχει εισαγωγική παράγραφος για το τι θα αναπτυχθεί σε αυτό το κεφάλαιο (*π.χ. χρησιμοποιώ τους υπότιτλους*). Στο τέλος κάθε κεφαλαίου να υπάρχει μια σύνοψη. Όλες οι συνόψεις των κεφαλαίων θα βοηθήσουν στη συγγραφή του τμήματος «Συμπεράσματα-Προτάσεις»

Τα «ιατρικά» κομμάτια της εργασίας να είναι τεκμηριωμένα με σύγχρονες γνώσεις (*βιβλία παθολογίας, χειρουργικής, παιδιατρικής κλπ...*). Τα στατιστικά δεδομένα που βρίσκουμε από το διαδίκτυο θα πρέπει να είναι τα πιο πρόσφατα *π.χ. για τα ποσοστά του καρκίνου στην παιδική ηλικία μπορεί κανείς να χρησιμοποιήσει την ιστοσελίδα της ελληνικής παιδιατρικής εταιρείας κλπ. Χρησιμοποιούμε την πιο πρόσφατη νομοθεσία για το θέμα μας. Π.χ. για τον δημοσιούπαλληλικό κώδικα δεν χρησιμοποιούμε αυτόν του 1999, αλλά του 2007 εάν διαπραγματευόμαστε π.χ. την πειθαρχική διαδικασία των νοσηλευτών σε περίπτωση νοσηλευτικού λάθους.*

Στην εργασία δεν πρέπει να αναφέρονται ονοματεπώνυμα συγκεκριμένων ατόμων, νοσοκομείων ή άλλων φορέων, για τη διατήρηση της ανωνυμίας, εκτός αν υπάρχει ρητή αποδοχή εκ μέρους των αναφερομένων.

Οι συντομογραφίες και τα σύμβολα πρέπει να χρησιμοποιούνται σπάνια και μόνον όταν επαναλαμβάνονται μεγάλα σε έκταση ονόματα ή εκφράσεις. Τα πλήρη ονόματα ή εκφράσεις θα αναφέρονται ολόκληρα κατά την πρώτη χρήση, ακολουθούμενα από τη συντομογραφία σε παρένθεση.

Το «ν» διατηρείται μόνο στις λέξεις που αρχίζουν από «κ, π, τ, ξ, ψ, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ» όταν προηγείται το «τον, την». Π.χ. *«αναφερόμαστε στον καρκίνο, στον προγραμματισμό»* ενώ λέμε *«στη στελέχωση, στη διοίκηση»*. Προτιμούμε να μη γράφουμε με απόστροφο π.χ. *«σ' αυτές τις συνθήκες»* αλλά *«σε αυτές τις συνθήκες»*

**Ο πρόλογος, εισαγωγή, τα συμπεράσματα, οι προτάσεις, ο επίλογος,
η περίληψη καθώς και η βιβλιογραφία,
ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΟΝ ΚΑΘΡΕΠΤΗ της εργασίας μας**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η διαδικασία της εξέτασης είναι ανοικτή και με παρουσία ακροατηρίου όταν αυτό είναι εφικτό. Τα μέλη της τριμελούς επιτροπής, μετά το τέλος της παρουσίασης της πτυχιακής εργασίας παραδίδουν στην Γραμματεία βαθμολογία της εργασίας επί ειδικού εντύπου, στην οποία αξιολογείται βάσει κοινών κριτηρίων. Ο τελικός βαθμός της εργασίας προκύπτει ως μέσος όρος των βαθμολογιών των τριών βαθμολογητών, με δυνατότητα μέχρι δύο δεκαδικών ψηφίων.

Η κλίμακα βαθμολογίας για τις πτυχιακές εργασίες έχει ως εξής :

10 (δέκα) Άριστη

9 (εννέα) Πάρα πολύ καλή

8 (οκτώ) Πολύ καλή

7 (επτά) Καλή

6 (έξι) Αποδεκτή

5 (πέντε) Οριακά αποδεκτή

Κριτήρια αξιολόγησης της πτυχιακής εργασίας αποτελούν :

- Ο βαθμός πρωτοτυπίας και δυσκολίας του θέματος
- Η σωστή μορφή και δομή της εργασίας
- Η σωστή χρήση και δομή της βιβλιογραφίας
- Η εσωτερική συγκρότηση και συνοχή της εργασίας
- Η σαφήνεια των στόχων, της μεθοδολογίας και των συμπερασμάτων
- Η αξιοποίηση υφιστάμενων γνώσεων και σύγχρονης βιβλιογραφίας

- Η σύνδεση συμπερασμάτων με θεωρητικά ζητήματα και με σημαντικά εργαστηριακά, διαγνωστικά ή άλλα προβλήματα της ελληνικής και διεθνούς πραγματικότητας στον τομέα της υγείας.
- Η παρουσίαση της εργασίας, δηλαδή η σωστή χρήση οπτικοακουστικών μέσων, η σωστή αξιοποίηση του χρόνου, η επαρκής υποστήριξη του θέματος και η ικανοποιητική επικοινωνία με την επιτροπή και το ακροατήριο όταν υπάρχει.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η παρουσίαση γίνεται σε προκαθορισμένη ημέρα, ώρα και αίθουσα κατόπιν συνεννοήσεως με τον επιβλέποντα εκπαιδευτικό. Η παρουσίαση θα είναι αυστηρά μέγιστης διάρκειας 15 λεπτών (συνολικός χρόνος και από τους δύο φοιτητές) και θα γίνεται με τη χρήση εποπτικών μέσων. Ο φοιτητής καλείται να παρουσιάσει την εργασία του στην επιτροπή κάνοντας χρήση του προγράμματος PowerPoint. Στην παρουσίασή του ο φοιτητής, θα πρέπει να συνοψίζει το περιεχόμενο των βασικών ενοτήτων της εργασίας (σκοπός, ορισμοί-έννοιες του τίτλου, περιεχόμενα, κεφάλαια της εργασίας), δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα βασικά κεφάλαια της εργασίας. Η ανάλυση και επεξήγηση των όσων συνοπτικά αναφέρονται στις διαφάνειες, θα γίνει από τον φοιτητή, «από στήθους», χωρίς δηλαδή να κάνει ανάγνωση κάποιου κειμένου.

Θα ακολουθεί μέχρι 15λεπτη εξέταση από την τριμελή επιτροπή. Τα μέλη της επιτροπής υποβάλλουν ερωτήσεις, οι οποίες πρέπει να απαντηθούν ικανοποιητικά από τον φοιτητή. Ο συνολικός χρόνος για την παρουσίαση και τις ερωτήσεις δεν θα πρέπει να ξεπερνάει τα 30 λεπτά.

Ο φοιτητής πέραν των απαραίτητων εγγράφων προς υπογραφή μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης, θα πρέπει να έχει μαζί του ένα τεύχος της πτυχιακής που μετά την εξέταση θα υπογράφεται από την τριμελή επιτροπή και θα παραδίδεται στη γραμματεία. Ο φοιτητής επίσης, θα πρέπει να παραδώσει στη γραμματεία αντίγραφο της πτυχιακής σε ηλεκτρονική μορφή (CD) προκειμένου να καταχωρείται σε βάση δεδομένων του τμήματος ή/και στη βιβλιοθήκη του ΤΕΙ.

Μετά την ολοκλήρωση της παρουσίας τα μέλη της Επιτροπής αποφασίζουν κατά πλειοψηφία ύστερα από πρόταση του Εισηγητή για τη βαθμολογία που γίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω κριτήρια αξιολόγησης. Αν

υπάρχει διαφορά στη βαθμολογία (πέραν των 3 μονάδων) μεταξύ των μελών της Επιτροπής θα πρέπει να αιτιολογείται εγγράφως.

Στην περίπτωση που η Πτυχιακή Εργασία αξιολογηθεί με βαθμό μικρότερο του πέντε (5) και κριθεί ελλιπής, ο φοιτητής κάνει τις απαραίτητες διορθώσεις σύμφωνα με τις υποδείξεις, καταθέτει και παρουσιάζει εκ νέου την εργασία του σε νέα ημερομηνία, όπως ορίζεται από τον Κανονισμό Σπουδών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι (επισυνάπτεται)

ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΩΤΩΝ ΣΕΛΙΔΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ (σε μορφή pdf αρχείου)

1. Ποσοτικής έρευνας
2. Ποιοτικής έρευνας
3. Βιβλιογραφικής ανασκόπησης
4. Περιλήψεις βιβλιογραφικής ανασκόπησης, ποιοτικής έρευνας και ποσοτικής έρευνας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΟΔΗΓΟΥ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

- Μπελλάλη Θ. (2010). Διδακτικές Σημειώσεις Τμήματος Νοσηλευτικής, Μάθημα «Σεμινάρια Νοσηλευτικής». Θεσσαλονίκη
- Οδηγός Εκπόνησης Διατριβής Επιπέδου Μάστερ (2008-2009). Μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Διοίκηση Μονάδων Υγείας». Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Ζαφειρόπουλος Κ. (2005). Πως γίνεται μια επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και Συγγραφή εργασιών. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική
- Λατινόπουλος Π. (2010). Τα πρώτα βήματα στην έρευνα. Ένας χρηστικός οδηγός για νέους ερευνητές. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Υπόδειγμα τριών πρώτων σελίδων πτυχιακής εργασίας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΟΥ
ΠΑΓΚΡΕΑΤΟΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΑΡΙΑ Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΧΑΤΖΗΣ

ΕΠΙΒΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ:.....

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 200??

(σελίδα τίτλου, έναρξη αρίθμησης)

**ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΟΥ
ΠΑΓΚΡΕΑΤΟΣ**

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Παπαιωάννου Καλλιόπη, Καθηγήτρια (Επιβλέπουσα)

Παπαμιχαήλ Θεόδωρος, Επίκουρος Καθηγητής

Ιωάννου Μαρία, Καθηγήτρια Εφαρμογών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

για το θέμα: *Ψυχολογική υποστήριξη του παιδιού με καρκίνο*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο 1. Ο ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

- 1.1. Ο καρκίνος γενικά
- 1.2. Συχνότητα και είδη καρκίνου στην παιδική ηλικία
- 1.3. Αιτιολογία-θεραπευτική αντιμετώπιση
- 1.4. Σύνοψη κεφαλαίου

Κεφάλαιο 2. ΤΟ ΒΙΩΜΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ

- 2.1. Το νοσηλευόμενο παιδί
- 2.2. Η χρόνια και απειλητική αρρώστια για τη ζωή του παιδιού
- 2.3. Η εμπειρία του παιδιού με καρκίνο: ερευνητικά δεδομένα
- 2.4. Σύνοψη κεφαλαίου

Κεφάλαιο 3. ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΟ

- 3.1. Οι ψυχολογικές ανάγκες του παιδιού
- 3.2. Η ανάγκης ενημέρωσης
- 3.3. Η ανάγκη συναισθηματικής στήριξης του παιδιού και της οικογένειας
- 3.4. Σύνοψη κεφαλαίου

Κεφάλαιο 4. ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΠΕΘΑΙΝΕΙ ΚΑΙ ΤΟ ΑΜΕΣΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- 4.1. Το τελικό στάδιο του παιδιού με καρκίνο
- 4.2. Ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις στο παιδί και στην οικογένεια
- 4.3. Η σημασία της «ελπίδας»
- 4.4. Αντιδράσεις μελών του προσωπικού υγείας
- 4.5. Σύνοψη κεφαλαίου

Κεφάλαιο 5. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ *(αυτό είναι βασικά το θέμα της εργασίας μας και θα πρέπει συνεπώς να είναι το πιο μεγάλο σε έκταση, συγκριτικά με τα υπόλοιπα)*

- 5.1. Ολιστική φροντίδα του παιδιού με καρκίνο
- 5.2. Η ομαλή ψυχοκοινωνική εξέλιξη του παιδιού με καρκίνο

- 5.3. Ενεργός συμμετοχή του παιδιού στη θεραπεία του
- 5.4. Αντιμετώπιση των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεων της νόσου
- 5.5. Φροντίδα του παιδιού που πεθαίνει
- 5.6. Κατ' οίκον νοσηλεία του παιδιού με καρκίνο
 - 5.6.1. Η ανάγκη για κατ' οίκον φροντίδα ασθενών τελικού σταδίου
 - 5.6.2. Ο ρόλος του νοσηλευτή στην κατ' οίκον φροντίδα
 - 5.6.3. Κέντρα φροντίδας παιδιών τελικού σταδίου
- 5.7. Σύνοψη κεφαλαίου

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ/ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- Πχ Παράρτημα Ι. Δικαιώματα παιδιού που πεθαίνει (νομοθεσία)
- Παράρτημα ΙΙ. Βασικές αρχές οργάνωσης κέντρων φροντίδας τελικού σταδίου (από Παιδιατρική Εταιρεία)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.

Υποδείγματα (σε μορφή pdf αρχείου) ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ

5. Ποσοτικής έρευνας
6. Ποιοτικής έρευνας
7. Βιβλιογραφικής ανασκόπησης
8. Περίληψεις βιβλιογραφικής ανασκόπησης, ποιοτικής έρευνας και ποσοτικής έρευνας